

فصل پنجم

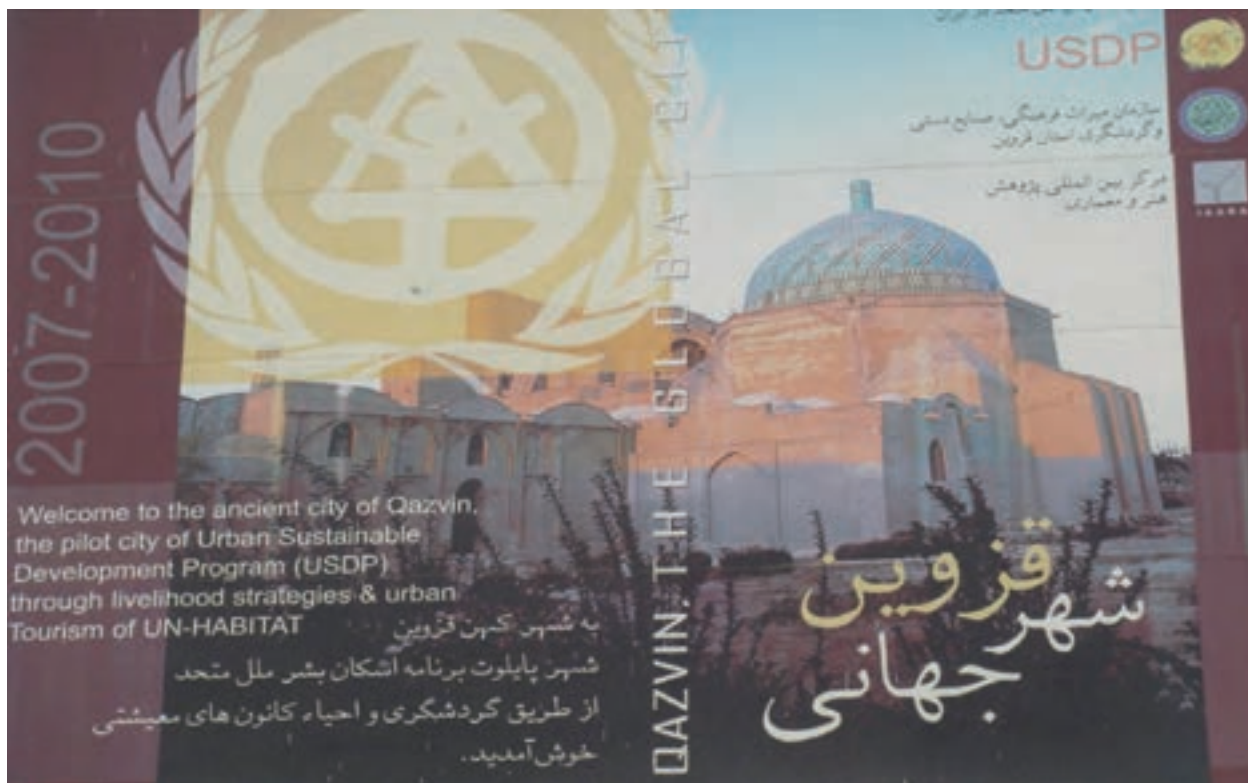
توانمندی‌های استان قزوین

درس دوازدهم قابلیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری استان

۵ مهرماه روز جهانی جهانگردی

استان قزوین به واسطه دارا بودن جاذبه‌های طبیعی و تاریخی – فرهنگی می‌تواند به‌عنوان یکی از قطب‌های مهم گردشگری در سطح کشور مطرح باشد. به همین دلیل انتخاب شهر قزوین به‌عنوان پایگاه و الگوی معماری و شهرسازی از سوی اداره اسکان سازمان ملل متحد موجب توسعه اقتصادی و اجتماعی این استان خواهد شد.

انواع جاذبه‌های گردشگری استان

جاذبه‌های گردشگری استان مبتنی بر جاذبه‌های طبیعی و تاریخی – فرهنگی است.

الف) جاذبه‌های طبیعی: جاذبه‌هایی که بدون دخالت انسان به‌وجود آمده‌اند.

نظیر: کوهستان‌ها – دریاچه‌ها – رودخانه‌ها...

شرایط خاص توپوگرافی که شامل سه قلمرو کوهستانی، کوهپایه‌ای و دشتی است به همراه تنوع اقلیمی موجب شکل‌گیری چشم‌اندازهایی چون قله مرتفع سیالان، دریاچه اوان، دره شاهرود، باتلاق نمکزار، چشمه‌های آبگرم یله گنبد و ... شده است.

آیا می‌توانید به چند نمونه دیگر اشاره کنید؟
این چشم‌اندازها می‌تواند مورد توجه اکوتوریست‌ها (گردشگران طبیعت‌گرد) قرار بگیرد.

ارتفاعات

قله مرتفع سیالان، قله شاه البرز و خشچال در البرز غربی از جاذبه‌های طبیعی‌اند که زمینه فعالیت را برای علاقه‌مندان به ورزش‌های طبیعی چون کوهنوردی مهیا می‌سازد.
در منطقه الموت، دره اندج رود به دلیل وجود صخره‌های بلند و عظیم و غارهای فراوان مکان مناسبی برای ژئوتوریست‌ها (گردشگرانی که به خاطر جاذبه‌های زمین‌شناسی سیر و سیاحت می‌کنند) و صخره‌نوردان است.

بیشتر بدانیم

ژئوتوریسم بهره‌گیری گردشگری از علوم زمین یا زمین‌گردشگری

شکل ۱-۵- روستای اندج در الموت

دریاچه اوان (Ovan)

این دریاچه زیباترین جاذبه طبیعی استان است که در شمال شرقی استان و در فاصله ۸۵ کیلومتری شهر قزوین قرار دارد. آب این دریاچه از طریق منابع زیر زمینی (چشمه کف دریاچه) و ریزش‌های جوی تأمین می‌شود. وجود این دریاچه، اکوسیستم خاصی را به وجود آورده که گونه‌های خاص گیاهی و جانوری در آنجا به چشم می‌خورد. از گونه‌های گیاهی می‌توان به خانواده گرامینه (گیاهان شناور) در دریاچه و چنگال آبی اشاره کرد.

شکل ۲-۵- دریاچه اوان در الموت

فعالیت ✓

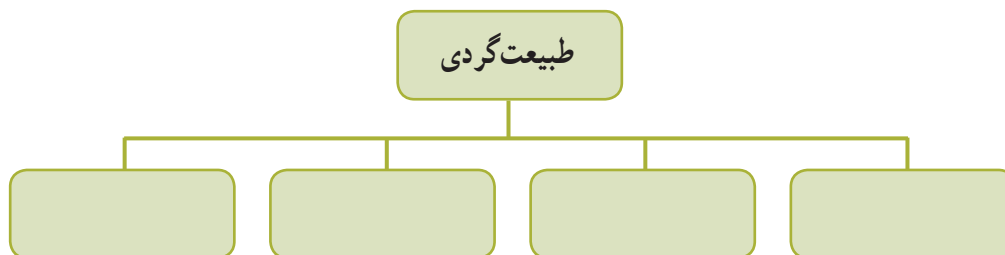
با دقت در نقشه گردشگری استان موقعیت دریاچه اوان را مشخص کنید و توضیح دهید با توجه به فصول مختلف امکان چه فعالیت‌هایی برای گردشگران وجود دارد؟

شکل ۳-۵- نقشه گردشگری استان قزوین

چشمه های آب معدنی

این چشمه ها از گذشته های دور در کشور ما اهمیت خاصی داشته اند و امروزه با وجود تأسیسات اقامتی و پذیرایی در جوار آنها می توانند موجب اقامت کوتاه مدت گردشگران شوند. چشمه آب گرم خرقان که در ۹۵ کیلومتری جاده قزوین - همدان واقع شده است نمونه ای است که به علت خاصیت درمانی (بیماری های رماتیسمی و پوستی) مورد توجه مسافران است.

فعالیت ✓

جاذبه‌های گردشگری طبیعت‌گرا به‌عنوان یک فرصت چه منافعی را برای ساکنان در برخواهد داشت؟

روستاهای هدف گردشگری

این گونه گردشگری با توجه به شرایط اقلیمی و شکل روستا، شیوه معماری، آداب و رسوم و فعالیت‌های اقتصادی جاذبه‌هایی را به‌وجود آورده که گردشگران زیادی را جذب می‌کند. بیشتر این روستاها در مناطق کوهستانی شمال و جنوب استان قرار دارد.

شکل ۴-۵- نمونه‌ای از روستای گردشگری در استان قزوین

فعالیت ✓

۱- جدول را کامل کنید.

آثار منفی گردشگری روستایی	آثار مثبت گردشگری روستایی
۱-	۱-
۲-	۲-

۲- با توجه به سایت سازمان میراث فرهنگی (www.qchto.ir) به سؤالات زیر پاسخ دهید.
 الف) سه نمونه از روستاهای هدف گردشگری را نام ببرید.
 ب) با انجام چه فعالیت‌هایی می‌توان موجب جذب گردشگران به این روستاها شد؟

باتلاق نمکزار

این باتلاق در جنوب شرقی استان با داشتن ویژگی‌های هیدرولوژیکی خاص، زیستگاه پرندگان مهاجر، انواع پستانداران و ... یک محیط اکوتوریستی بالقوه محسوب می‌شود.

برای مطالعه

جدول ۱-۵- جاذبه‌های طبیعی استان قزوین

ردیف	نام جاذبه	موقعیت	ردیف	نام جاذبه	موقعیت
۱	بوستان باراجین	دو کیلومتری شمال قزوین	۹	غار قلعه کرد	دهستان حصار
۲	ایوان سنگی نیاق	۱۷ کیلومتری شمال قزوین	۱۰	دریاچه دریا بیگ (بکر)	شمال شهر قزوین
۳	منطقه حفاظت شده باشگل	۸ کیلومتری شمال غرب شهرستان تاکستان	۱۱	آبشار ماهین	طارم سفلی
۴	آبگرم ارشیا (خرقان)	۹۵ کیلومتری قزوین - همدان	۱۲	رودخانه خر رود	آوج
۵	آب ترش و لرزان	۴۵ کیلومتری قزوین - رشت	۱۳	دره نینه رود	رازمیان - الموت غربی
۶	غار سفید آب	۴ کیلومتری روستای سفیدآب	۱۴	منطقه بیلاقی پیچ بن	شمال شرقی الموت
۷	غار ولی گشنه رود	۵ کیلومتری الموت غربی	۱۵	دامنه جنوبی سیالان	شمال شرقی الموت
۸	غار حاجت خانه آکوجان	آکوجان الموت غربی			

ب) جاذبه‌های انسانی : جاذبه‌هایی که با توجه به تفکر و خلاقیت و روحیه هنری انسان شکل گرفته‌اند؛ مانند : قلعه‌ها، موزه‌ها، زیارتگاه‌ها، آب انبارها، کاروانسراها، عمارت‌ها و ...
پرونده سه بنای تاریخی (دولتخانه صفوی، سرای سعدالسلطنه، قلعه الموت) برای ثبت جهانی به سازمان ملل متحد (یونسکو) ارائه شده است.

گردشگری مذهبی

وجود شاخص مهم مذهبی امام‌زاده حسین (ع) و بنای مسجد جامع کبیر عتیق فرصت مناسبی برای گردشگری مذهبی ایجاد کرده است.

شکل ۵-۵- امام‌زاده حسین (ع)

امام زاده حسین (ع) : بنای شکوهمند آن از ویژگی‌های خاص معماری می‌باشد که صحن بزرگ آن با ۵۲ ایوانچه گرداگرد بقعه را فرا گرفته و هنر کاشی‌کاری دوره قاجار است.

در حرم کتیبه‌هایی از آثار خوشنویسان به چشم می‌خورد؛ این زیارتگاه در روزهای خاص مذهبی، اعیاد، روزهای میلاد، سوگواری‌ها و ... جلوه‌های خاصی از چشم‌انداز مذهبی را به وجود می‌آورد که می‌توان از آن به‌عنوان یک مکان مقدس برای انجام فرایض مذهبی بهره‌مند شد.

شکل ۵-۶- مسجد جامع عتیق

مسجد جامع کبیر (عتیق) : این مسجد یکی از کهن‌ترین و کم‌نظیرترین مساجد ایران است. در گذشته، این مکان آتشکده بود و بعد از آن به مسجد تبدیل شده است.

ایوان و گچ‌بری‌های آن از آثار ممتاز اسلامی به‌شمار می‌رود و یکی از مهم‌ترین مکان‌های مورد علاقه بازدیدکنندگان خارجی است.

برای مطالعه

حضرت علی (ع) فرموده‌اند: در مسافرت پنج فایده وجود دارد:
 ۱- زدودن آندوه، ۲- دستیابی به دارایی و سرمایه زندگی، ۳- دستیابی به دانش، ۴- آشنایی با روش‌ها و شیوه‌های زندگی مردم، ۵- همنشینی با مردمان بزرگ و کسان نیک.

بیشتر بدانیم

حسینیه امینی‌ها: این خانه متعلق به «حاج محمد رضا امینی» بوده و بخشی از آن، وقف حسینیه شده است و نمونه کامل و زیبای خانه‌های سبک قزوین است.
 از زیبایی‌های این بنا سه تالار است که با سقف‌های نقاشی، آینه کاری، گچ‌بری و ... به موازات هم قرار گرفته‌اند.

شکل ۷-۵- حسینیه امینی‌ها در قزوین

ج) جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی

بازار و مجموعه آن: بازار یکی از ارکان اصلی شهرها تلقی می‌شود که دارای نقش‌های گوناگونی است؛ مانند (نقش مذهبی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، ارتباطی و...) در عصر ما خرید کردن و قرار گرفتن در فضاهای مربوط به بازار نوعی از

شکل ۸-۵- بازار قیصریه قزوین

فعالیت‌های گردشگری و اوقات فراغت محسوب می‌شود.

مجموعه بازار قزوین یکی از ارزشمندترین و دیدنی‌ترین آثار معماری به‌جا مانده از دوره صفویه است که برخی از بناهای آن در دوره قاجار ساخته شده است. مراکز وابسته به آن مانند (سراها، تیمچه، قیصریه، مسجد، مدرسه و ...) نقش قابل توجهی در زمینه اقتصادی و گردشگری دارد.

مجموعه سعدالسلطنه: بزرگ‌ترین کاروانسرای سرپوشیده و مرکز تجاری داخلی شهری در ایران است. زیباترین قسمت این بنا چهار سوق آن است. امروزه از این مجموعه برای برگزاری جشنواره، نمایشگاه و مراسم خاص استفاده می‌شود مانند برگزاری نمایشگاه خوشنویسی.

شکل ۹-۵- مجموعه سعدالسلطنه

فعالیت ✓

الف) آیا از عناصر وابسته به بازار سنتی دیدن کرده‌اید؟ کدام یک برای شما قابل توجه بوده است؟ در مورد آن مختصری توضیح دهید؟
 ب) چه عواملی موجب جذابیت بازار سنتی به عنوان یک جاذبه گردشگری می‌شود؟ نام ببرید.

برای مطالعه

ناصر خسرو قبادیانی – شهر قزوین را چنین توصیف کرده است :
 باغستان بسیار داشت . بی دیوار و خار و بی هیچ مانعی از دخول در باغات و قزوین را شهری نیکو دیدم باروی
 حصین و کنگره بدان نهاده با بازارهای خوب.

دروازه‌ها

یکی از مشخصه‌های شهر ما در گذشته دروازه‌ها بوده است. شهر قزوین در گذشته دارای ۹ دروازه بوده است که اکنون دو دروازه آن باقی مانده است. دروازه تهران قدیم و دروازه درب کوشک.

بیشتر بدانیم

سر در عالی قاپو : در دوره سلطنت شاه تهماسب ساخته و در زمان سلطنت شاه عباس اول به صورت کنونی تغییر شکل یافته است. در ایوان ورودی آن کتیبه‌ای به خط ثلث و قلم علی رضا عباسی، نقاش و خطاط معروف صفویه است. این عمارت باشکوه در ابتدای خیابان سپه قرار گرفته است.
 گراند هتل : از اولین نمونه‌های هتل به شیوه مدرن اروپایی است و در اواخر دوره قاجار ساخته شده است. ورودی اصلی هتل در ضلع غربی بنا قرار دارد. این هتل در خیابان بیغمبریه واقع شده است.

آب انبارها

یکی دیگر از القاب شهر قزوین «شهر آب انبارها» است. سابقه احداث آب انبارها در قزوین به دلایلی چون موقعیت خشک جغرافیایی و کمبود منابع آب برمی‌گردد. بسیاری افراد نیکوکار برای رفع این مشکل اقدام به ساختن آب انبارها کرده‌اند. طراحی و شیوه ساخت این آب انبارها و آثار به جا مانده از آنها می‌تواند از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری باشد.

توانمندی‌های استان

شکل ۱۰-۵- آب انبار سردار قزوین

بزرگ‌ترین آب انبار تک گنبدی ایران، آب انبار سردار بزرگ است که در خیابان راه آهن قزوین واقع شده است. که امروزه تغییر کاربری داده است.

کاخ چهلستون: یکی از مهم‌ترین بناهای دوره صفویه است که در میان باغ بزرگی در میدان آزادی واقع است. عمارت آن در فهرست آثار تاریخی ثبت شده که امروزه تغییر کاربری داده و به موزه خوشنویسی تبدیل شده است.

شکل ۱۱-۵- کاخ و موزه چهلستون در قزوین

بیشتر بدانیم

خیابان سپه قزوین: این خیابان نخستین خیابان طراحی شده ایران است که در دوره صفویه طراحی شده و در سال ۱۳۸۷ رسماً به عنوان اولین خیابان ایران در فهرست آثار ملی ثبت گردیده است. (نام دیگر خیابان سپه، عالی قاپو بوده است.)

قلعه‌ها

شکل ۱۲-۵- قلعه الموت

قلعه‌ها به‌عنوان محکم‌ترین نوع دژها محسوب می‌شوند که برگرفته از شکل طبیعی کوه‌ها هستند، وجود این قلعه‌ها در ارتفاعات با حصارهای بلند از نظر نظامی از اهمیت خاصی برخوردار بوده است. قلعه الموت در شمال شرقی روستای گازرخان بر فراز کوهی از سنگ و ارتفاعی بیش از ۲۱۰۰ متر از سطح دریا قرار دارد، اطراف این قلعه از چهار سمت به پرتگاه منتهی می‌شود و تنها راه ورود به آن از انتهای ضلع شمال شرقی است.

از ویژگی‌های این قلعه می‌توان به مواردی چون پایگاه حفاظتی، سیستم آبرسانی، ساخت آب انبارهای متعدد در داخل قلعه، نگهداری آذوقه و توشه در طولانی مدت، اشاره کرد. این قلعه از منحصر به فردترین جاذبه‌های گردشگری استان است که همه ساله افراد زیادی را به سمت خود می‌کشاند به خصوص گردشگران خارجی که سراغ این جاذبه تاریخی را می‌گیرند.

کاروانسراها

در طول تاریخ موقعیت ارتباطی قزوین حائز اهمیت بوده است قرارگیری در مسیر جاده ابریشم و تلاقی راه‌های ارتباطی موجب شکل‌گیری کاروانسراه‌های متعددی در استان شده است. این کاروانسراها علاوه بر محل استراحت کاروان‌ها، نقشی چون داد و ستد و بازرگانی را داشته‌اند.

از جمله کاروانسرای هجیب، آوج، محمدآباد،

پیچ بن و...

شکل ۱۳-۵- حمام قجر در قزوین

حمام‌ها (گرمابه‌ها)

در شهرهای قدیمی در کنار دروازه‌ها و یا امتداد بازار حمام‌هایی احداث می‌شد که علاوه بر تأمین بهداشت محل، مکان گفت‌وگو بودند. گرمابه قجر از بناهای دوره صفویه است که امروزه تغییر کاربری داده و به موزه مردم‌شناسی تبدیل شده است.

برج‌های دو گانه خرقان

این برج‌ها از آثار به جا مانده دوره سلجوقی است با بیش از پنجاه طرح آجری جزء شاهکارهای آجر کاری معماری ایران به شمار

می‌روند.

فعالیت

به سایت سازمان میراث فرهنگی استان قزوین (www.qchto.ir) مراجعه کرده و با توجه به جدول زیر چند مورد از جاذبه‌های گردشگری شهرستان خود را نام ببرید.

جاذبه مذهبی	جاذبه تاریخی (قلعه)	جاذبه تاریخی (عمارت)	جاذبه تاریخی (کاروانسرا)

موزه‌ها

۲۸ اردیبهشت ماه روز جهانی موزه و میراث فرهنگی

مکان‌هایی هستند که در آنها اشیای ارزشمند و کمیاب نگهداری می‌شوند و با رویکرد علمی، فرهنگی، تاریخی می‌توان از آنها

بهره‌مند شد.

در استان ما موزه‌های زیر به تفکیک آثار مورد بازدید قرار می‌گیرند.

موزه شهدا، هدف ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

موزه پایداری، آثار هشت سال دفاع مقدس

موزه خوشنویسی، آثار خطاطان و خوشنویسان

موزه سنگ، نگهداری آثاری چون فسیل، سنگ، پوسته آبریان دوران‌های مختلف زمین‌شناسی

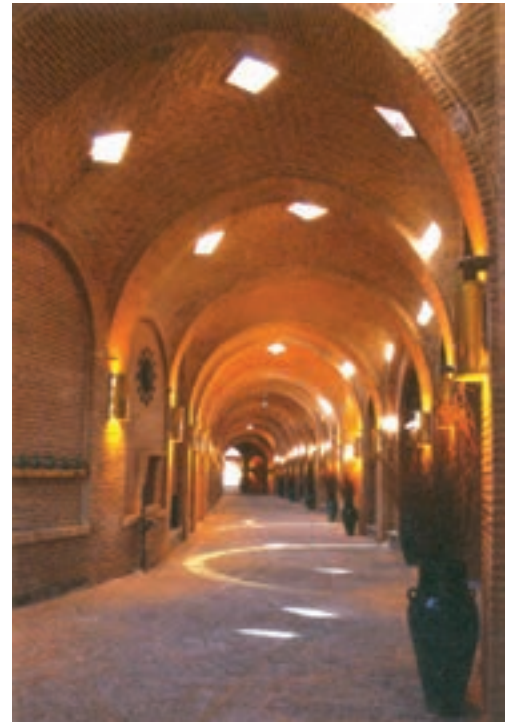
موزه شهر، آثار سفالی، چوبی، فلزی، سکه و پارچه

موزه مردم‌شناسی (گرمابه قجر)؛ با توجه به سه بخش اقوام، آئین‌ها و مشاغل تقسیم شده، مورد توجه گردشگران بسیاری قرار

می‌گیرد.

شکل ۱۵-۵- موزه مردم شناسی قزوین (حمام قجر)

شکل ۱۴-۵

شکل ۱۷-۵- موزه سنگ فرهنگسرای شهید رجایی قزوین

شکل ۱۶-۵- موزه شهر قزوین. پارچه های زمان قاجار

جدول ۲-۵- جاذبه‌های فرهنگی - تاریخی و مذهبی

نام جاذبه	موقعیت
بیغمبریه (چهار انبیاء)	قزوین
امام‌زاده اسماعیل	قزوین
بقعه آمنه خاتون	قزوین
امام‌زاده اباذر	شمال شرقی قزوین
مسجد النبی	قزوین
مسجد حیدریه	قزوین
امام‌زاده هفت صندوق	تاکستان
امام‌زاده منصور	آوج
امام‌زاده علی اصغر زرآباد	الموت شرقی
امام‌زاده علی شکر ناب	آبیک
کلیسای رفیع	قزوین
کلیسای کانتور	قزوین
قلعه شمس کلایه	الموت شرقی
قر قلعه	تاکستان
برج باراجین	قزوین ارتفاعات شمال شهر
میل خرم آباد	جنوب شرقی تاکستان
عمارت شاهی	بنای فعلی بانک ملی تاکستان
برج‌های بزرگ و کوچک سمیران	قزوین طارم سفلی

راهکارهای توسعه گردشگری در استان قزوین

- تبلیغات گسترده با توجه به توانمندی‌های گردشگری استان قزوین
- سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف
- ایجاد نمایشگاه‌های استانگردی
- ایجاد تجهیزات و تأسیسات گردشگری

و ...

فعالیت

۱- برای هر یک از اشکال گردشگری زیر با توجه به توانمندی‌های شهرستان خود مثال بزنید.

البرز	بوئین‌زهرا	تاکستان	آبیک	قزوین	اشکال گردشگری
					گردشگری سلامت و درمان
					گردشگری تاریخی
					گردشگری مذهبی
					گردشگری طبیعت گرد

۲- به نظر شما چه موانعی بر سر راه گردشگری استان وجود دارد؟

موانع و تنگناهای گردشگری استان	
۱-	
۲-	
۳-	
۴-	

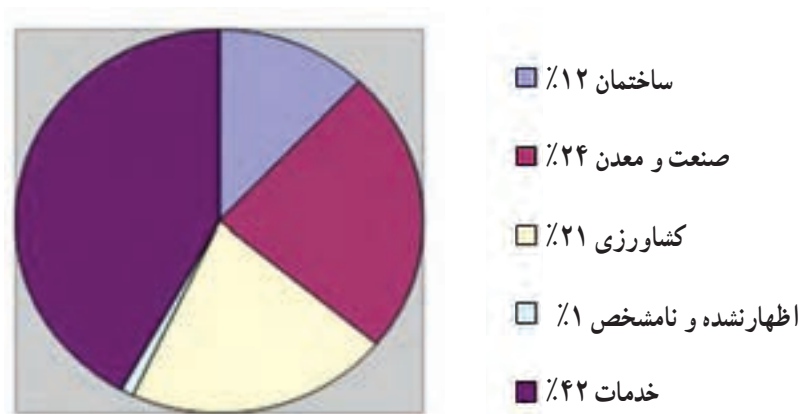
۳- به عنوان یک شهروند چه راهکارهای مناسبی را جهت رفع این مشکلات پیشنهاد می‌کنید؟

	الف
	ب
	ج

درس سیزدهم توانمندی‌های اقتصادی استان

به نظر شما مهم‌ترین توانمندی اقتصادی استان چیست؟

استان ما به دلیل برخورداری از موقعیت ممتاز جغرافیایی، تنوع شرایط آب و هوایی، وجود اراضی مستعد، وجود امکانات زیر بنایی، بالابودن سطح سواد و وجود نیروهای متخصص و ماهر در بخش‌های مختلف اقتصادی، وجود جاذبه‌های متعدد و متنوع طبیعی و تاریخی برای توسعه فعالیت گردشگری، همجواری با تهران و قرارگرفتن در محور ترانزیتی شمال - جنوب، دارای شرایط مطلوب اقتصادی بوده و می‌تواند روزه‌روز به شرایط مناسب‌تر اقتصادی نیز دست یابد؛ از جمله توانمندی‌های استان عبارت‌اند از: کشاورزی، صنعت، معدن، حمل و نقل، بازرگانی، علمی، فرهنگی و سیاسی. در زیر به توضیح مختصری در مورد برخی از آنها می‌پردازیم.

شکل ۱۸-۵- نمودار درصد شاغلان در بخش‌های اقتصادی ۱۳۸۵

۱- توانمندی‌های کشاورزی

آیا می‌دانید در استان ما چه نوع محصولاتی به دست می‌آید؟

استان قزوین به تناسب وسعت و جمعیت خود نقش و سهم قابل توجهی در اقتصاد کشاورزی کشور داشته، یکی از قطب‌های کشاورزی آن به حساب می‌آید؛ سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی استان نسبت به کل کشور بسیار بالاتر است و نقش پراهمیتی را ایفا می‌کند.

طی چند دهه گذشته تلاش‌های گسترده‌ای به منظور کاربرد فناوری‌های نوین در تولید کشاورزی استان به عمل آمده است و اثرات آن را در افزایش و بهبود راندمان‌های تولید می‌توان دید، اما تغییرات صورت گرفته نه متناسب با نیازهای جامعه و نه هماهنگ

با سرعت تحولات در سطح جهانی بوده است. در واقع در شرایط کنونی ترکیبی از فناوری‌های سنتی و مدرن، بخش کشاورزی استان را تشکیل می‌دهد. به‌طور کلی فناوری‌های تولید که در بخش کشاورزی تا حدی در زمینه‌های مختلف مورد استفاده قرار گرفته عبارت‌اند از:

– شیوه‌های انتقال و توزیع آب و آبیاری

– کاربرد ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی و سطح مکانیزاسیون

– شیوه‌های مبارزه با آفات و بیماری‌ها

– کاربرد انواع نهاده‌ها (کود – سم – بذر – نهال اصلاح شده).

آبیاری نیز به دو شیوه سنتی (شامل: آبیاری کرتی – آبیاری نواری – آبیاری نشتی – آبیاری سیلابی) و مدرن (شامل: آبیاری تحت فشار بارانی و قطره‌ای) در استان وجود دارد، ولی متأسفانه درصد بسیار کمی از اراضی زیرکشت آبی استان را آبیاری به شیوه بارانی و قطره‌ای به خود اختصاص داده است.

نواحی کشاورزی: از نظر نواحی کشاورزی استان نواحی مختلفی دارد که آن را می‌توان در تقسیم‌بندی کلی به سه ناحیه مساوی تقسیم کرد که مشخصات هر یک از این نواحی به شرح زیر است.

الف) ناحیه هموار میانی (دشت): این ناحیه، دشت پیوسته‌ای را در مثلث قزوین – تاکستان – بوئین زهرا در برمی‌گیرد که بخش عمده‌ای از اراضی کشاورزی منطقه در آن استقرار یافته است و قطب زراعت و باغداری استان محسوب می‌شود در واقع این بخش از استان قلمرو کشت فشرده محسوب می‌شود.

ب) ناحیه کوهستانی: این ناحیه شامل ارتفاعات شمالی و جنوبی استان و متشکل از دو زیر ناحیه شمالی و جنوبی است. فضاهای کشاورزی در این ناحیه بسیار محدود و پراکنده و شامل باغ‌های ترانس‌بندی شده و در بعضی موارد ترکیبی از زراعت‌های دایمی و سالانه است.

ج) ناحیه کوهپایه‌ای: این ناحیه حد فاصل نواحی هموار و کوهستانی است و متشکل از دو ناحیه شمالی و جنوبی است. دیم‌زارهای استان عمدتاً در این ناحیه قرار دارد.

به بیان دیگر مهم‌ترین حوزه‌های زراعتی و باغداری در استان را می‌توان محورهای زیر معرفی کرد.

۱- جنوب محور آزاد راه آبیک – قزوین

۲- محور قزوین – تاکستان

۳- محور تاکستان – اسفرورین – شال

۴- محور تاکستان – خرم‌دشت

۵- محور بوئین زهرا – رحیم‌آباد

کشاورزی عبارت است از فعالیت‌هایی شامل زراعت، باغداری، پرورش دام، پرورش ماکیان (طیور)، پرورش زنبور عسل، پرورش کرم ابریشم، صید و پرورش آبزیان و جنگل‌داری؛ در این قسمت فعالیت کشاورزی استان را در برخی از بخش‌ها بیشتر توضیح می‌دهیم.

۱- **زراعت:** شرایط مساعد طبیعی و انسانی در استان قزوین باعث ایجاد زمینه مناسب برای کشت محصولات زراعی گشته است حدود بیش از ۳۰ هزار هکتار از اراضی استان زیر کشت محصولات زراعی است.

از نظر سطح زیر کشت محصولات زراعی، گندم رتبه اول را داشته پس از آن نباتات علوفه‌ای، جو و محصولات جالیزی در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

۲- **باغداری:** در استان قزوین باغداری به دو شکل سنتی و مدرن انجام می‌پذیرد و انواع متنوعی از محصولات باغی در حدود ۷۵۰۰۰ هکتار از اراضی زیر کشت باغات

برداشت می‌شود. مهم‌ترین محصولات باغی استان انگور با ۴۴/۲ درصد از سطح زیر کشت استان (۱۲ درصد از سطح زیر کشت کشور) سیب، هلو، گردو، گیلاس، زیتون (۲۵ درصد از تولید کشور) پسته، بادام، زغال اخته و فندق. دو محصول اخیر فقط در منطقه الموت کاشته و برداشت می‌شود. بالاترین سهم تولید محصولات باغی استان متعلق به شهرستان تاکستان با ۵۲ درصد سهم بوده و پس از آن شهرستان قزوین با ۲۷ درصد سهم می‌باشد.

۳- **دامپروری:** استان قزوین در سال ۱۳۸۵ دارای سه میلیون واحد دامی بوده است که ۱/۲ میلیون آن، مربوط به تعداد دام‌های سبک (گوسفند، بز) و ۲ میلیون آن مربوط به تعداد دام‌های سنگین شامل گاو، گوساله، گاو میش، شتر و تک‌سُمان بوده است. بیشترین سهم از جمعیت دامی استان به میزان ۳۵/۹۲ درصد را شهرستان بویین زهرا به خود اختصاص داده است. استان قزوین از نظر تعداد انواع گاو به‌ویژه گاو بومی، سهم قابل توجهی در کشور داشته که نشان از اهمیت پرورش انواع گاو در استان دارد.

۴- **پرورش طیور:** در عرصه فعالیت‌های متنوع پرورش طیور به شیوه صنعتی، استان قزوین سهم قابل توجهی از این

فعالیت‌ها در کشور را به خود اختصاص داده است. ظرفیت پرورش طیور گوشتی در استان بیش از ۱۰ میلیون قطعه می‌باشد، در زمینه طیور صنعتی تخمگذار استان با داشتن بیش از ۵ میلیون قطعه فعال موقعیت بسیار مناسبی در سطح کشور دارد. استان ما رتبه یازدهم تولید گوشت انواع طیور را در کشور دارد.

۵- زنبور عسل: استان قزوین در سال ۱۳۸۵ بیش از ۳۳۰۰۰ فروند کندوی زنبور عسل به شکل کُلی‌های مدرن و بومی داشته است. در همین سال بالغ بر ۳۳۰ تن عسل در استان تولید شده است.

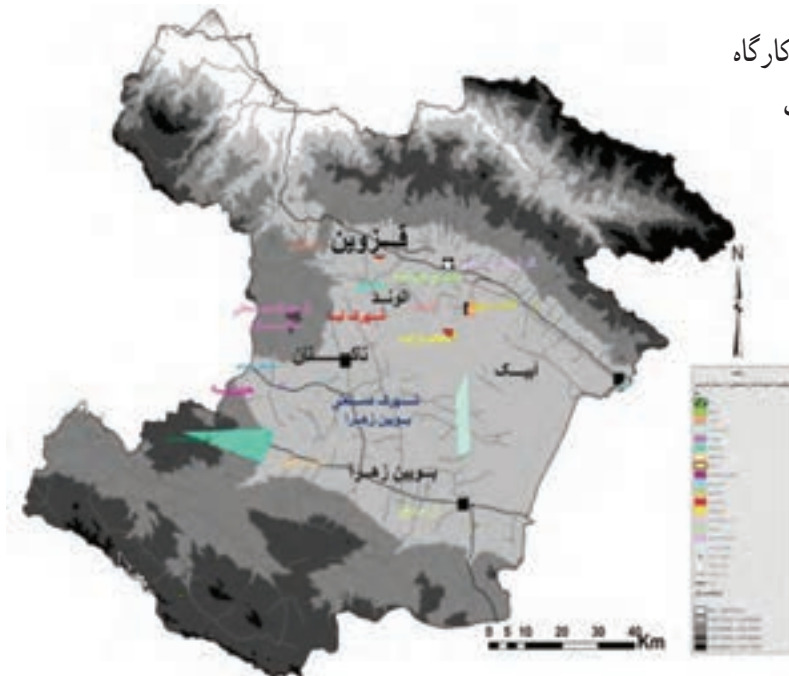
۶- شیلات: پرورش ماهیان سردابی در استان منحصر به ماهی قزل‌آلای رنگین کمان است، تولید این گونه ماهی بیشتر در شهرستان قزوین به‌ویژه در منطقه الموت صورت می‌گیرد که این امر به دلیل وجود منابع آبی شامل رودخانه‌ها و چشمه‌هاست؛ در حال حاضر ماهی قزل‌آلا به شکل‌های متنوع در استان در استخرهای ذخیره آب کشاورزی پرورش می‌یابد.

روند پرورش ماهیان گرمابی نیز افزایش یافته است، پرورش این ماهی‌ها در استان به دو صورت مزارع انفرادی و پرورش در استخرهای ذخیره کشاورزی است. در استان قزوین، امکان تولید سایر آبزیان از جمله میگو و ماهیان خاویاری نیز وجود دارد.

۲- توانمندی‌های صنعتی استان

فعالیت

با توجه به توانمندی‌های موجود در شهرستان شما ایجاد چه نوع صنایعی مناسب‌تر است؟

در استان قزوین تا سال ۱۳۸۳ تعداد ۵۳۹ کارگاه

صنعتی دارای ده نفر نیروی انسانی و بیشتر فعالیت

داشته که ۳۱۵ کارگاه (۵۸/۴ درصد) با ۱۰ الی

۴۹ نفر نیروی انسانی بوده و ۲۲۴ کارگاه

(۴۱/۶ درصد) دارای ۵۰ نفر نیروی

انسانی و بیشتر است.

این آمار بیانگر اهمیت بیشتر

واحدهای بزرگ صنعتی در استان نسبت

به کشور است.

استقرار صنایع فراوان در مناطق

مختلف، جلوه‌ای صنعتی به استان قزوین

داده است.

از روی نقشه نواحی صنعتی تعدادی از مراکز صنعتی استان را نام ببرید.
با کمک دبیر محترم خود اثرات توسعه صنعتی استان را بررسی کنید.

۳- توانمندی‌های معدنی استان

در استان قزوین حدود ۱۲۰ معدن فعال وجود دارد که ۱۷ نوع ماده معدنی از آنها استخراج می‌شود که ۷/۸ درصد ذخایر قطعی معادن کشور را شامل می‌شود. که به سه گروه، فلزی، غیر فلزی، مصالح ساختمانی تقسیم می‌شود.
در گروه کانی‌های فلزی؛ دو نوع ماده معدنی شامل مس و آهن و در گروه کانی‌های غیر فلزی؛ ۷ نوع ماده معدنی شامل خاک صنعتی، سیلیس، دولومیت، نمک، باریت، زغال سنگ، زاج، خاک نسوز، بوکسیت و خاک سرخ و در گروه کانی‌های مصالح ساختمانی؛ سنگ لاشه، گچ، گرانیت و آهک وجود دارد.

۴- توانمندی‌های بخش خدمات

حمل و نقل: استان قزوین در مسیر ارتباطی تهران به شمال در شمال غرب کشور واقع شده است با توجه به اهمیت دسترسی این مناطق به مرکز کشور در این مسیر راه‌های ارتباطی مهمی از جمله راه آهن، آزادراه‌ها، بزرگ‌راه‌ها و جاذبه‌های اصلی در طی سال‌های گذشته احداث شده است که به‌طور طبیعی قزوین و مناطق مختلف استان از طریق همین راه‌ها به شبکه‌های حمل و نقل متصل‌اند.
همچنین با قرار گرفتن بر سر راه مسیرهای ترانزیتی و کریدورهای بین‌المللی کشور دارای موقعیت قابل توجهی است و سهم عمده‌ای از کالاهای وارده به کشور و صادره از کشور (حدود ۳۷ درصد کالاهای مذکور) از محدوده استان قزوین عبور می‌کند.
کریدور شمال - جنوب که در حال حاضر کوتاه‌ترین، کم هزینه‌ترین و سریع‌ترین مسیر ترانزیت کالا بین آسیا و اروپا به‌شمار می‌رود از استان قزوین می‌گذرد.

راه آهن: طول خطوط اصلی راه آهن ۱۲۲ کیلومتر، طول خطوط فرعی آن ۶۲ کیلومتر و طول خطوط صنعتی و تجاری آن ۳۵ کیلومتر و تعداد ایستگاه‌های راه آهن ۷ ایستگاه است.
شبکه حمل و نقل جاده‌ای: از مجموع کل ۶۴۲۵ کیلومتر راه اصلی، فرعی، روستایی، شنی و آسفالتی، ۵۲ درصد راه‌های اصلی و مابقی راه فرعی است.

در حال حاضر استان قزوین دارای پنج محور آزاد راه و پنج محور بزرگراه (چهار خطه) و سه محور راه اصلی عریض و ۱۳۰ محور اصلی معمولی است. و جاده ملی قزوین - الموت - تنکابن موقعیت خاصی در نقشه جغرافیایی و حمل و نقل استان ایجاد می‌نماید.
آزاد راه قزوین - رشت - آستارا یکی از بزرگ‌ترین محورهای تردد در استان‌های شمالی می‌باشد که به بهره‌برداری رسیده است.
بازرگانی: استان قزوین با داشتن شرایط مکانی مناسب و نزدیکی به پایتخت یکی از بزرگ‌ترین مراکز انتقال و توزیع کالا در کشور است و در تهیه مواد اولیه مورد نیاز خود و استان‌های هم‌جوار نقش مهمی دارد. بازار بزرگ و سنتی شهر قزوین و سایر بخش‌های عمده‌فروشی و خرده‌فروشی موجود در آن همگی موقعیت ممتازی را به استان قزوین بخشیده‌اند.

فصل ششم

شکوفایی استان قزوین

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

درس چهاردهم دستاوردهای انقلاب اسلامی در استان

انقلاب اسلامی دستاوردهای مهمی در بخش‌های مختلف دارد. استان قزوین نیز همانند سایر مناطق کشور از این دستاوردها بی‌بهره نبوده است. در این درس، با بخشی از پیشرفت‌های استان بعد از انقلاب اسلامی ایران آشنا می‌شوید.

۱- بخش صنعت

با تلاش مردم پس از پیروزی انقلاب، صنعت نیز در استان قزوین رشد بسیار خوبی داشت، به طوری که پیش از پیروزی انقلاب، فقط شهر صنعتی البرز با حدود ۱۰۰ واحد تولیدی در این استان فعال بود، ولی در حال حاضر اغلب شهرستان‌های استان، شهرک‌های صنعتی متعدد مثل کاسپین، لیا و ... مکان‌یابی و جانمایی شدند که زمینه و شرایط لازم را برای توسعه صنایع استان و اشتغال پایدار فراهم می‌نمایند. در حال حاضر استان قزوین با حدود ۲۸۰۰ واحد صنعتی و تولیدی در ۲۲ گروه صنعتی، بیش از ۱۰ شرکت صنعتی در مناطق مختلف جغرافیایی استان با کارکرد تولیدی - صنعتی در این استان فعال هستند و بیش از ۱۴۰ هزار نفر به طور مستقیم در این واحدها کار می‌کنند. جایگاه استان قزوین در تولید شیشه و مواد شوینده در کشور ویژه است.

شکل ۱-۶- شهر صنعتی کاسپین

فعالیت ✓

در شهرستان محل زندگی شما کدام فعالیت صنعتی و معدنی صورت می‌گیرد؟ فهرستی از آنها را تهیه و در کلاس ارائه کنید.

۲- بخش کشاورزی

شکل ۲-۶- پرورش ماهی سردآبی در استان

بخش کشاورزی به‌عنوان بستری برای کسب اهداف توسعه در کشورهای مختلف امری ضروری قلمداد می‌شود. این بخش به‌طور مستقیم از طریق تولید و صادرات بیشتر و به‌صورت غیر مستقیم از طریق افزایش تقاضا برای خدمات و فرآورده‌های صنعتی و تهیه مواد اولیه و تولید، به رشد اقتصاد کمک می‌کند و موجب ایجاد فرصت‌های شغلی جدید می‌شود.

پیش از پیروزی انقلاب، تولید محصول در این استان بیشتر به شیوه سنتی بوده اما امروز حدود ۱۱ هزار هکتار از زمین‌های این استان زیر پوشش آبیاری نوین قرار دارد و ۱۳ هزار هکتار از زمین‌ها تسطیح و یکپارچه شده‌اند. تولید سالیانه گندم در استان قزوین از ۱۶۰ هزار تن در بدو پیروزی انقلاب، به ۳۶۰ هزار تن رسیده است.

به‌طور کلی دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران در بخش کشاورزی استان عبارت‌اند از:

- افزایش سطح کشت و بازدهی محصولات کشاورزی
- بهره‌برداری از شیوه‌های آبیاری نوین
- افزایش تولیدات دامی، زراعی و باغی
- رشد صادرات محصولات کشاورزی
- افزایش صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی

۳- بخش فرهنگ و آموزش

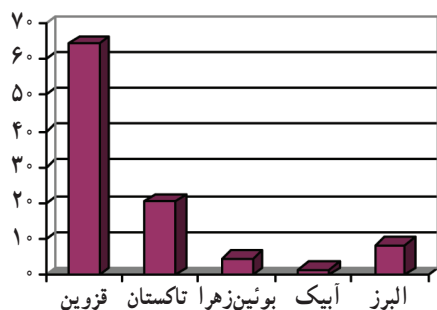
میزان باسوادی در نقاط شهری بیش از ۸۹/۶ درصد و در مناطق روستایی ۷۷/۳ درصد در مقایسه با ۳۰ سال پیش افزایش یافته است. افزایش شمار کتابخانه‌های عمومی استان قزوین از ۳ باب به ۲۴ باب، از دیگر دستاوردهای پس از پیروزی انقلاب در حوزه

شکوفایی استان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

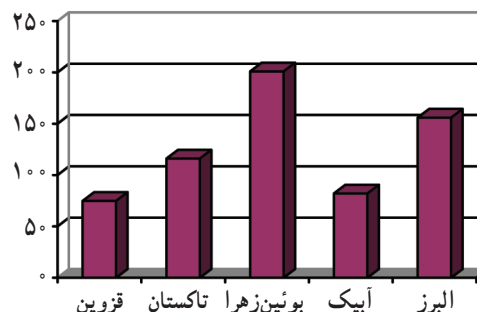
شکل ۳-۶- کاخ موزه قزوین

فرهنگ در این استان به شمار می‌آید. در بخش آموزش عالی قزوین پیش از پیروزی انقلاب فقط یک مؤسسه آموزش عالی با ۴۵۰ دانشجو در دو رشته حسابداری و مدیریت داشت، اما اکنون استان قزوین بیش از ۳۰ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی دولتی و غیرانتفاعی و آزاد دارد که بیش از صد هزار نفر دانشجو دارند. در بخش آموزش و پرورش در سال‌های اخیر آموزش و پرورش در جهت بهبود و توسعه کمتی و کیفی مقاطع مختلف تحصیلی تلاش‌های چشمگیری داشته است. احداث مدارس روستا مرکزی، بالابردن میزان درصد باسوادی، تلاش برای ریشه‌کن کردن بیسوادی، اجرای مسابقات مختلف علمی، کارگاهی و آزمایشگاهی، جشنواره‌ها و همایش‌های علمی معلمان و دانش‌آموزان، تشکیل انجمن‌های علمی معلمان، تجهیز آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های آموزشی، تأسیس پژوهش‌سراهای دانش‌آموزی مهم‌ترین اقدامات کیفی مدیران آموزش و پرورش به‌شمار می‌آید. همچنین بررسی شاخص‌های سواد جمعیت شهری و روستایی استان و نسبت دانش‌آموز - کلاس علی‌رغم رشد جمعیت در بعد از انقلاب نسبت به وضعیت این شاخص‌ها در سطح ملی وضعیت بهتری دارد.

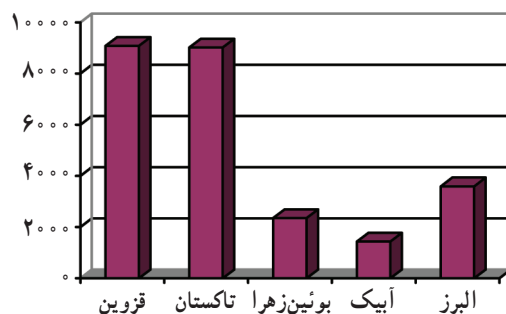

شکل ۵-۶- نسبت دانشجویان مشغول به تحصیل در

شهرستان‌ها به کل دانشجویان استان در سال تحصیلی ۸۶-۸۵

شکل ۴-۶- سرانه دانشجو برای هیئت علمی شاغل در دانشگاه به تفکیک شهرستان در سال ۸۶-۸۵

شکل ۶-۶- نسبت دانشجو به یکصد هزار نفر جمعیت به تفکیک شهرستان‌ها در سال ۸۵

شکل ۷-۶- دانشگاه آزاد اسلامی قزوین

۴- بخش زیر بنایی راه و حمل و نقل

همان طوری که می دانید اهمیت هر سرزمین در جغرافیا از طریق مطالعه موقعیت آن به دست می آید. با مطالعه موقعیت استان قزوین در بخش راه به دلیل قرار داشتن در محورهای ارتباطی استان های شمال و شمال غرب و مرکز کشور اهمیت جغرافیایی راه های استان مشخص می شود. این استان پیش از پیروزی انقلاب، ۳ هزار و ۱۴ کیلومتر راه ارتباطی داشت که این میزان اکنون به ۶ هزار و ۵۱۹ کیلومتر رسیده است از این مقدار ۱۷۵ کیلومتر آزاد راه است که این رقم، معادل ۱۲ درصد آزاد راه های کشور است و جدیدترین آن آزاد راه قزوین - رشت است.

شکل ۸-۶- پایانه باربری

۵- بخش عمران روستایی

شکل ۹-۶- سد رودک در بویین زهرا

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به عمران روستایی توجه ویژه‌ای شد. که از آن جمله می‌توان به توسعه شبکه‌های برق‌رسانی، آب‌رسانی و دسترسی به تلفن در نقاط مختلف استان اشاره کرد. بهره‌مندی ۸۵ درصدی جمعیت روستاها از آب آشامیدنی سالم و ۹۸ درصد جمعیت روستاها از مزایای برق، از دیگر دستاوردهای پیروزی انقلاب در این استان به‌شمار می‌رود.

۶- بخش عمران شهری

شکل ۱۰-۶- ورزشگاه ۱۵۰۰۰ نفری قزوین در حال ساخت

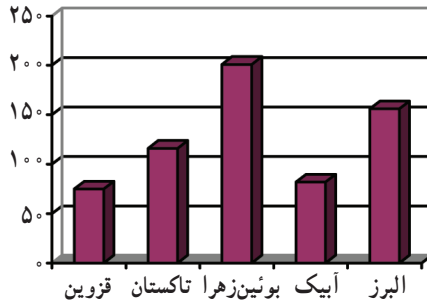
از اقدامات مهم در بخش عمران شهری در استان می‌توان به توسعه شهرها، لوله‌کشی فاضلاب‌های شهری و دسترسی همه ساکنان شهرها به آب لوله‌کشی و برق و مخابرات و گازرسانی اشاره کرد. در بخش گازرسانی، اکنون به جز سه شهر در منطقه الموت تمام شهرهای استان قزوین از مزایای گاز طبیعی بهره‌مندند که پیش از پیروزی انقلاب فقط بخشی از شهر بویین‌زهرا از این امکان برخوردار بود. پیش از پیروزی انقلاب، در استان قزوین ۸ هزار و ۵۰۰ خط تلفن ثابت دایر بود، اما اکنون این رقم به بیش از ۵۲ هزار خط رسیده و ضریب نفوذ تلفن ثابت در این استان حدود ۳۲/۵ درصد است.

۷- بخش بهداشت و درمان

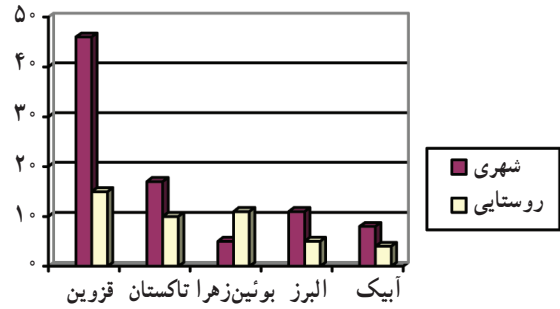
در حوزه بهداشت و درمان، با وجود افزایش ۳ تا ۴ برابری جمعیت استان قزوین درسی سال اخیر، تعداد مراکز درمانی این استان از ۱۴ مرکز آن زمان، اینک به ۸۰ مرکز بهداشتی و درمانی شهری و روستایی و تعداد خانه‌های بهداشت نیز از ۲۵ به ۲۹۰ واحد رسیده است. ظرفیت تخت‌های بیمارستانی استان قزوین هم در مقایسه با سی سال پیش، بیش از ۲ برابر افزایش یافته است. اکنون با تلاش و فعالیت مسئولان در بخش سلامت و بهداشت و درمان استان قزوین، امید به زندگی از ۵۵ سال به بیش از ۷۱ سال رسیده است. فعالیت‌های این بخش در کاهش مرگ و میر کودکان و مادران استان قزوین در سی سال گذشته شایان توجه است و

این استان در زمینه این تلاش‌ها از استان‌های برتر کشور محسوب می‌شود.

شکل ۱۲-۶- سرانه پزشک عمومی به ازای هزار نفر جمعیت

شکل ۱۱-۶- تعداد مراکز بهداشتی شهری و روستایی شهرستان‌ها

فعالیت

بر اساس نیازهای موجود در هر یک از بخش‌های زیر، چه کمبودی را مشاهده می‌کنید. در صورت امکان آن را در قالب طرح بنویسید و به سازمان ذیربط ارائه کنید.

الف) بخش عمرانی

ب) محیط زیست

ج) ارتباطات و حمل و نقل

د) خدمات شهری و روستایی

ه) آموزش و پرورش

درس پانزدهم چشم انداز استان در افق ۱۴۰۴

همیشه ملت‌هایی موفق اند که در زمان حال زندگی کنند و برای ده‌ها سال بعد حیات اجتماعی خود برنامه‌ریزی کنند. رفاه امروز را فراهم کنند و سعادت آینده جامعه خود را تضمین نمایند.

از توانمندی‌های بالقوه امروز، توانمندی بالفعل فردای فرزندان خود را به وجود آورند، به این تصویر مطلوب و آرمانی قابل حصول در یک افق زمانی، چشم انداز می‌گویند.

با توجه به قابلیت‌ها و تنگناهای توسعه در استان بر اساس چشم انداز بیست ساله (۱۴۰۴ش) برخی از ویژگی‌های چشم انداز توسعه استان در بخش‌های مختلف به شرح زیر است :

استان قزوین در سال ۱۴۰۴ استانی است :

برخوردار از رشد سریع، متوازن و پایدار اقتصادی، مبتنی بر علم و فناوری و دارای نهادهای مناسب اجتماعی و فرهنگی متکی بر آموزه‌های دینی به همراه امنیت و رفاه عمومی برای مردم است.

۱- چشم انداز بیست ساله بخش صنعت و معدن استان قزوین (۱۴۰۴ش)

- استانی برخوردار از رشد اقتصادی پیوسته و پر شتاب تولیدات در بخش صنعت
- قابلیت اشتغال‌زایی مولد با صنعتی پویا
- برخوردار از فناوری نوین و توسعه صنایع برتر
- برخوردار از نیروهای کارآمد و متخصص در بخش صنعت
- توزیع فضایی متناسب صنایع در استان بر اساس قابلیت‌ها و مزیت‌های نسبی
- استفاده بهینه از ذخایر معدنی با تأکید بر توسعه پایدار.

۲- چشم انداز بیست ساله کشاورزی استان قزوین (۱۴۰۴ش)

- کشاورزی برخوردار از تکنولوژی نوین
- افزایش تولید محصولات کشاورزی و صادرات آن
- استفاده بهینه از انواع نهاده‌های کشاورزی (آب، خاک و...)

۳- چشم انداز بیست ساله دامداری و شیلات استان قزوین (۱۴۰۴ش)

- داشتن مجتمع‌های صنعتی با تکنولوژی بالا در زمینه صنعت دام و طیور
- برخوردار از خدمات ویژه بهداشتی و درمانی در زمینه دام و طیور و بیماری‌های مشترک انسان و دام
- رسیدن به تعادل بین عرضه و تقاضا محصولات شیلاتی و با قابلیت صادرات محصولات فرآوری شده به سایر

استان‌ها.

- ۴- چشم انداز بیست ساله گردشگری استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - توسعه زیر ساخت های گردشگری (مراکز اقامتی، مراکز تفریحی، راه و...)
 - برخوردار از سهم ارزش افزوده بالای صنعت گردشگری در تولید ناخالص استان.
- ۵- چشم انداز بیست ساله بخش فرهنگ و هنر استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - فراهم کردن امکانات کافی برای مطالعه و تحقیق و بهره گیری از نتایج آن
 - ظهور فرهیختگان و هنرمندان تأثیرگذار بر مجامع فرهنگی و هنری کشور
 - وجود امکانات و خدمات فرهنگی و هنری مناسب و متعالی و برگرفته از فرهنگ غنی اسلامی و ایرانی.
- ۶- چشم انداز بیست ساله بخش آموزش عالی استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - استفاده از روش های آموزش نوین، کار آمد و اثر بخش
 - وجود امکانات و فضاهای آموزشی مطابق با استانداردهای جهانی
 - آموزش رشته های دانشگاهی متناسب با نیازهای بازار کار
 - تولید محتوای آموزشی غنی و مورد نیاز جامعه همگام با دانش جهانی.
- ۷- چشم انداز بیست ساله بخش حمل و نقل استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - برخوردار از سیستم مدرن و پیشرفته در حمل و نقل
 - وجود زیر ساخت های ایمن و مناسب
 - دارای سیستم حمل و نقل با مدیریت نوین، در زمینه حمل و نقل سریع و مطمئن
- ۸- چشم انداز بیست ساله بخش مسکن استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - ساخت مسکن با ضوابط فنی و مهندسی در شهر و روستا
 - ایجاد واحدهای مسکونی نوسازو باز سازی شده با افزایش کیفیت آنها
 - برخوردار از توزیع مناسب مسکن با توجه به توسعه پایدار
- ۹- چشم انداز بیست ساله آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - جامعه ای عاری از بیسوادی و کم سوادی
 - مردمانی آگاه به مسایل روز، متعهد، متفکر، تحلیل گر
 - برخوردار از امکانات و فضاهای آموزشی مطابق با استانداردهای جهانی
 - وجود رشته های فنی و حرفه ای متناسب با نیازهای بازار کار
 - فرهنگ ترویج یافته آموزش و پژوهش در سطح استان
- ۱۰- چشم انداز بیست ساله اشتغال در استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - تبدیل کار و فعالیت به یک امر عبادی و ارزشمند
 - وجود بهره وری کار فراتر از متوسط سطح ملی

- دارای بازار کار متعادل و نرخ بیکاری نزدیک به بیکاری طبیعی
- دستیابی عادلانه نیروی کار مناطق شهری و روستایی به فرصت‌های شغلی
- دارای نیروی کار متخصص و ماهر با تأکید بر اقتصاد مبتنی بر دانش
- مشارکت بالای زنان در بازار کار متناسب با نرخ مردان.
- ۱۱- چشم‌انداز منابع طبیعی استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - دارای مراکز زیست‌ایمن در مقابل بلایای طبیعی
 - محیط زیست حفاظت شده در راستای توسعه پایدار به نسل آینده و عدم قطع رابطه با نسل گذشته
 - دارای زیرساخت‌های مناسب جهت حداکثر بهره‌وری از آب‌های موجود.
- ۱۲- چشم‌انداز بخش عمران شهری استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - دارای شهروندانی با فرهنگ بالای شهرنشینی
 - وجود شهرهایی با جایگاه معین براساس نظام تقسیم کار میان مراکز شهری استان
 - پایه‌گذاری شهرهایی با معماری ایرانی - اسلامی
 - ساخت شهرهایی با فضای شهری پاک، مستحکم و زیبا
 - شهرسازی مدرن با شاخص‌های اقتصادی بالا و زیرساخت‌های مطلوب‌تری
- ۱۳- چشم‌انداز بخش عمران روستایی استان قزوین (۱۴۰۴ش)
 - ساختارهای زیربنایی هوشمند کشاورزی - تجاری
 - وجود مردمانی آگاه، توانمند و با قابلیت‌های بالا
 - نظام خدمات روستایی مدرن
 - وجود اراضی کشاورزی یکپارچه.

فعالیت

- به نظر شما؛ براساس چشم‌انداز بیست ساله و با حفظ هویت اسلامی - ایرانی با توجه به مطالب درس، استان قزوین چه جایگاهی را در زمینه‌های اقتصادی، علمی و فرهنگی باید کسب کند؟ تحلیل کنید.

تقدیر و تشکر

از کلیه سازمان‌ها، ادارات و نهادها که با اعضای گروه تألیف کتاب استان‌شناسی همکاری داشته‌اند به‌ویژه از همکاری صمیمانه و صادقانه مدیر کل آموزش و پرورش استان قزوین و معاونین محترم سپاسگزاری می‌شود.

– اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین و ادارات تابعه

– استانداری و فرمانداری‌های تابعه استان قزوین

– اداره کل آمار و اطلاعات استانداری قزوین

– مدیریت بحران استانداری قزوین

– سازمان محیط زیست استان قزوین

– سازمان هواشناسی استان قزوین

– سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین

– اداره منابع طبیعی استان قزوین

– شهرداری استان قزوین

– سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان قزوین

– سازمان بسماند استان قزوین

– بنیاد شهید و ایثارگران استان قزوین

– سازمان صنایع و معادن استان قزوین

